

Szegedi szobrász – Szekszárdon...

Parkas Pál vendége vagyok a szekszárdi Bottyán-hegyen.

– Három testvérem van; akkor még mindannyian szüleim újszegedi házában éltünk. Apósoméki ajánlatára előbb Sióagárdra, majd Szekszárdra költöztünk. Így kerültem ide. De mindmáig szegedinek érzem magam – mondja Pali, miközben kitölti a bort – természetesen, a legvörösebb szekszárdit. – Persze, a táj is rögtön megkapott: a szekszárdi dombvidék, ahogy Bátaszék felől közeledsz feléje, fekvő akhoz hasonlít – igazi szobrásznak való vidék.

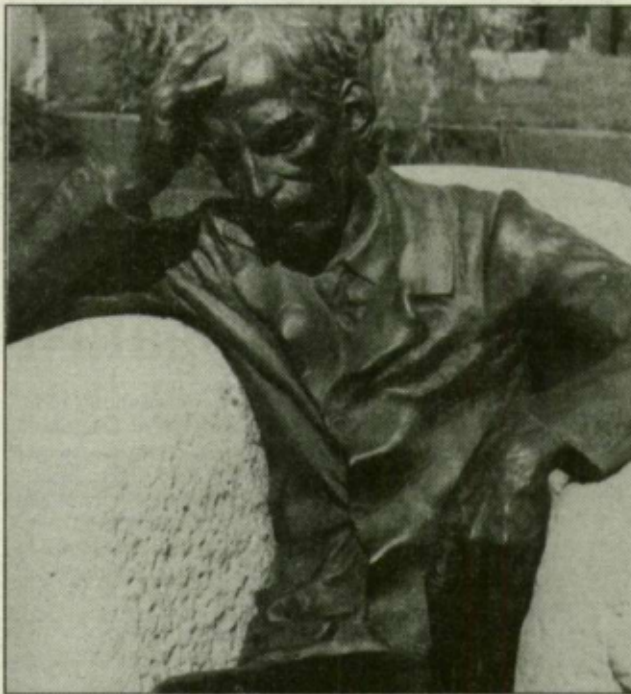
– És borásznak – teszem hozzá az első korty után. – Szőlőt is vetél, mint a legtöbb betelepülő?

– Nem, csak hat tőkém van, itt, a ház körül. Viszont ez a ház, melyet javarészt magam építettem, a Babits család egykori szőlőjének végén áll. A közeli kőfeszület Cenci néni keresztje, a Halálfiában szereplő szívós öregasszonyé.

– *Feleséged, aki alsó tagozatban osztálytársam volt, a plasztikus táj és Babits – a hozzá való vonzódásod is oka annak, hogy itt maradtál? Már elárultad, hogy plakettjeid, Liszt-szobrod és -domborműved, Pécsen ágaskodó lovaidd, Bartók-ihlette térplasztikáid mellett őt Babits-szobrot alkottál, – közülük a számomra legszebb – a fehér kőfotelben ülő, arcát kezével megtámasztó bronzalak (mintha a betegség kínjaitól sötétedett volna meg) – a Babits-élműzeum kertjében látható. Hogyan került oda – megrendelés alapján?*

– Nem, magamnak csináltam gipszből, az akkori lakásunk alatt bérelt parányi raktárhelyiségben. Le kellett szedni az ajtófélfát, amikor kivittem belőle. 1976-ban, egy megyei kiállításon díjat nyertem vele, s az akkori vezetőség felajánlotta, hogy kivitelezeti és felállítja. Elég nehezen esett a választás a kertre, de sikerült mindenkit meggyőzőm, hogy ez a szobor intimebb helyre való, nem köztérre. Egyébként Babits Mihály lírája az én kamaszkoromban még majdnem tiltott gyümölcsnek

... méghozzá immár húsz éve: 1971-ben költözött ebbe az akkor még otthonosabb, emberibb léptékű városba – az én szülővárosomba – Farkas Pál, mindjárt a főiskola után. Én három évvel később mentem vissza Szegedre – egyetemi éveim színhelyére –, s hogy ez most szóba került köztünk, azt találtam mondani: olyan ez, mintha életet vagy legalábbis szerencsecédulát cseréltünk volna. Igaz, nagyon sokáig egyikünk számát se húzták ki az új helyen...

számított, a tankönyvek alig és szinte csak rosszat írtak róla, ezért amikor költői és emberi nagyságát felismertem, hatását megpróbáltam a munkámra is átvinni. Szikár, kőgyötörte alakja, a Rippl-Rónai által megfestett, de a fényképein is gyakori „gondolkodó póza” a szellem emberének kitartását, megértő szigorát jelképezi. Mintha a tanárom lett volna...

– *Volt neked megértő, Babits-szigorú tanáraid Szegeden is.*

– *Tápai Antal* – Tóni bácsit – Szeged szobrászát, a Tömörkény gimnázium művészeti tagozatának megteremtőjét tenném az első helyre. Az általa mintázott *Juhász Gyula*-portrét – diákként – én faragtam kőbe. Emléktáblájához

most készítem a vázlatokat, a gimnáziumban fogják elhelyezni. Tanárom volt *Tóth Sándor* és *Szalay Ferenc*, s a Tábor utcai képzőművész körben egy öreg festő: *Vlasits Károly*; rá ugyancsak nagy szeretettel emlékszem. Ebbe a körbe a már „profi” festőművészek is bejáratosak voltak; velük együtt festettünk, mintáztunk, együtt jártunk át Vásárhelyre... És nagyon sokat kaptam a tanárképző főiskolától – magyar–rajz szakos voltam –: *Vinkler László*, *Szatmáry Gyöngyi*, *Fischer Ernő* és *Lelkes István* tanítottak, – hálával tartozom nekik. *Szatmáry Gyöngyi* még munkát is szerzett nekem – Buddha-figurákat készítettem a színháznak egy Rejtő Jenő-feldol-

gozáshoz; minden előadáson résztörték egyet. A magyar tanszéken *Vajda Laci* bácsi Arany János-elemzéseit adták a legtöbbet.

– *A magyaron és a rajzon kívül jártál te egy „harmadik tanszékre” is...*

– Igen, a „Béke-tanszékre” – talán még ma is így hívják a diákok ezt a bölcsészkar és a főiskola metszéspontján virágzó sarki kocsmát. Beszélgetőkörünk – olykor az idős író, *Mocsár Gábor* elnöklétével – ott ülésezett a fröccsök közepette: *Veress Miklós*, *Szepesi Attila*, *Petri Ferenc* – az akkori fiatal költők színe-java – ült asztalunknál; a képzőművészek közül *Zoltánfy István*, *Zombori László*, *Dér István*, *Pataki Ferenc*, *Szuromi Pali* s volt osztálytársaim: *Kalmár Marci* és *Fritz Misi* fordultak meg a „kör” sokszor igen komoly tárgyak körül forgó eszmecserein, melyek nemegyszer az éjszakában (egy későig nyitva tartó kocsmában) végződtek. Itt majdnem annyit tanultam, mint az órákon.

– *Neked Szegedhez olyan élményed is kapcsolódik, amilyent én, a hetvenes évek „gyüttmőntje” már nem élhettem meg. Az imént különös kompozíciót mutattál...*

– A Tiszavirágzást – sajnos, ez a valóságban már nem fordul elő, a vegyszerezés kipusztította a tiszavirágokat. Én még mentem át a hídon úgy, hogy tízesével csapódtak az arcomhoz – leírhatatlanul szép volt az átetsző rovistestek kavargása a lebukó nap aranyában... Szeretném, ha ezt a munkámat felállítanák Szegeden, valahol a Tisza vize fölött.

– *Ezt én is szeretném: az elpusztított természet és általában a veszendő szépség emlékműve lenne.*

– Akkor hát koccintsunk a veszendő szépségre! – emeli Pali a poharát.

– *Szekszárdi borral...*

– És szegedi szívvel!